

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1999

Vyhlásené: 16. 11. 1999

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 4.2025

Obsah dokumentu je právne záväzný.

298

ZÁKON

z 26. októbra 1999

o správe štátnych hraníc

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri správe štátnych hraníc.

§ 2

Vymedzenie základných pojmov

(1) Štátna hranica je plocha, ktorá vertikálne prechádza hraničnými čiarami po zemskom povrchu a oddeľuje územie Slovenskej republiky, jej vzdušný priestor, priestor pod zemským povrchom, nadzemné a podzemné stavby a zariadenia všetkého druhu od území susedných štátov.

(2) Hraničná čiara je súvislá množina hraničných bodov, ktorými je určený priebeh štátnych hraníc na zemskom povrchu.

(3) Hraničný bod je bod hraničnej čiary, ktorého polohu možno jednoznačne určiť v geodetickom systéme súradnicami uvedenými v platnom hraničnom dokumentárnom diele.

(4) Hraničný znak je sústava podzemnej a povrchovej meračskej značky, ktorá vyznačuje priebeh štátnych hraníc.

(5) Hraničný pás je voľný pruh štátneho územia udržiavaný bez viacročnej vegetácie a iných prekážok, určený medzinárodnými zmluvami, široký spravidla 1 až 5 m, ležiaci po oboch stranách štátnych hraníc na úsekoch priamo vyznačeného priebehu štátnych hraníc. Hraničný pás zabezpečuje viditeľnosť priebehu štátnych hraníc a viditeľnosť z jedného hraničného znaku na susedné hraničné znaky.

(6) Voľná kruhová plocha je kruhová plocha štátneho územia udržiavaná bez viacročnej vegetácie a iných prekážok, určená medzinárodnými zmluvami, s polomerom spravidla 1 m okolo jednotlivých hraničných znakov na úsekoch nepriamo vyznačujúcich priebeh štátnych hraníc. Voľná kruhová plocha zabezpečuje viditeľnosť jednotlivých hraničných znakov.

(7) Vytýčenie hraničnej čiary je určenie polohy lomových bodov a ostatných bodov hraničnej čiary v teréne.

(8) Vyznačenie štátnych hraníc je viditeľné vyznačenie priebehu štátnych hraníc v teréne hraničnými znakmi.

(9) Zameranie štátnych hraníc je polohové a výškové zameranie bodov hraničnej čiary v teréne a polohové, prípadne aj výškové zameranie situácie do vopred dohodnutej vzdialenosti od hraničnej čiary na území oboch štátov.

(10) Spoločná hraničná cesta je pozemná komunikácia alebo jej úsek, ktorej osou prebieha hraničná čiara nepriamo vyznačená hraničnými znakmi osadenými na jej okrajoch.

(11) Udržiavanie vyznačenia priebehu štátnych hraníc je kontrola správnosti polohy hraničných znakov, ich obnovovanie, čistenie hraničného pásu a voľných kruhových plôch od viacročnej vegetácie a iných prekážok.

(12) Hraničné dokumentárne dielo je súbor máp a dokumentov o vytýčení, vyznačení, zameraní a popise priebehu štátnych hraníc. Geodetická časť hraničného dokumentárneho diela je súbor údajov o geodetických bodoch¹⁾ na štátnych hraniciach, prípadne iné geodetické dokumenty, ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva. Obsah a forma hraničného dokumentárneho diela je určená príslušnou medzinárodnou zmluvou, ktorej je neoddeliteľnou súčasťou.

(13) Bezprostredná blízkosť k štátnym hraniciam je priestor so šírkou spravidla 50 m od štátnych hraníc.

§ 3

Určenie a priebeh štátnych hraníc

(1) Štátne hranice Slovenskej republiky sú určené

- a) medzinárodnými mierovými zmluvami a na ne nadväzujúcimi medzinárodnými dokumentmi,
- b) medzinárodnými zmluvami uzatvorenými medzi Slovenskou republikou a susednými štátmi,
- c) inými medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.²⁾

(2) Priebeh štátnych hraníc musí byť jednoznačný, zreteľný a vyznačený hraničnými znakmi. Ich polohu, tvar, rozmery, materiál a popis určujú medzinárodné zmluvy.

(3) Ak medzinárodná zmluva neustanovuje podrobnosti, štátne hranice prebiehajú

- a) na suchých úsekoch a na úsekoch, kde pretínajú stojaté alebo tečúce vody a prechádzajú z jedného brehu na druhý breh, po priamej spojnici od jedného hraničného znaku k najbližšiemu nasledujúcemu hraničnému znaku,
- b) na nesplavných hraničných tokoch vrátane kanálov spravidla stredom ich koryta alebo ich hlavného ramena; hraničné znaky sú spravidla osadené striedavo alebo v pároch na ich oboch brehoch,
- c) na splavných hraničných tokoch vrátane kanálov spravidla strednicou plavebnej dráhy; hraničné znaky sú spravidla osadené striedavo alebo v pároch na ich oboch brehoch,
- d) na spoločných hraničných cestách, priekopách a stržiach spravidla ich osou; hraničné znaky sú spravidla osadené striedavo alebo v pároch po ich oboch stranách.

§ 4

Pôsobnosť Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

(1) Ústredným orgánom štátnej správy pre správu štátnych hraníc je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

(2) Ministerstvo pri správe štátnych hraníc

- a) zabezpečuje prípravu a vypracovanie návrhov medzinárodných zmlúv o štátnych hraniciach a o zmenách ich priebehu,
- b) zabezpečuje plnenie zmluvných záväzkov Slovenskej republiky, ktoré jej vyplývajú z medzinárodných zmlúv o štátnych hraniciach,
- c) zabezpečuje a vykonáva vytyčovanie, vyznačovanie, zameriavanie a udržiavanie vyznačenia štátnych hraníc,
- d) kontroluje správnosť, jednoznačnosť a zreteľnosť vyznačenia a priebehu štátnych hraníc,
- e) určuje záväzné geodetické systémy³⁾ a záväzné lokalizačné štandardy⁴⁾ pre potreby správy štátnych hraníc v súlade s príslušnými medzinárodnými zmluvami a platnými právnymi predpismi,
- f) vypracúva a aktualizuje hraničné dokumentárne dielo okrem jeho geodetickej časti,
- g) koordinuje činnosť orgánov štátnej správy a spolupracuje s nimi vo veciach týkajúcich sa správy štátnych hraníc,
- h) vydáva záväzné stanoviská v konaní o stavebnom zámere a k stavebným, technickým a iným opatreniam na štátnych hraniciach alebo v ich bezprostrednej blízkosti, najmä z hľadiska vplyvu na priebeh hraničnej čiary a vyznačenie štátnych hraníc,
- i) poveruje fyzické osoby a právnické osoby úlohami pri správe štátnych hraníc, vydáva preukazy na výkon prác súvisiacich so správou štátnych hraníc a na vstup a vjazd na cudzie nehnuteľnosti nachádzajúce sa na štátnych hraniciach alebo v ich bezprostrednej blízkosti (ďalej len „preukaz“); vzor preukazu je uvedený v prílohe,
- j) bezplatne odovzdáva hraničné dokumentárne dielo a jeho aktualizované časti orgánom štátnej správy a nimi zriadeným právnickým osobám, ktoré plnia úlohy štátu pri zabezpečovaní geodetických a kartografických činností⁵⁾ alebo vydávajú základné mapové diela alebo tematické štátne mapové diela,
- k) zabezpečuje činnosť hraničných komisií zriadených na plnenie záväzkov vyplývajúcich pre Slovenskú republiku z medzinárodných zmlúv,
- l) rozhoduje o obmedzení vlastníckeho práva v nevyhnutnom rozsahu a iba na plnenie úloh pri správe štátnych hraníc a o poskytnutí primeranej náhrady,⁶⁾ ak nedôjde v týchto veciach k dohode,
- m) poskytuje náhradu za škodu spôsobenú prácami vykonávanými pri správe štátnych hraníc.⁷⁾

(3) Pôsobnosť ostatných orgánov štátnej správy vo vzťahu k štátnym hraniciam upravujú osobitné predpisy.⁸⁾

§ 5

Práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri správe štátnych hraníc

(1) Fyzické osoby a právnické osoby, ktoré vykonávajú úlohy pri správe štátnych hraníc, sú v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie týchto úloh oprávnené

- a) vstupovať a vchádzať dopravnými prostriedkami a inou potrebnou technikou po predchádzajúcom upozornení vlastníka nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na štátnej hranici alebo v jej bezprostrednej blízkosti alebo inej oprávnenej osoby (ďalej len „vlastník“) na túto nehnuteľnosť na účel vykonávania prác súvisiacich so správou štátnych hraníc,
- b) vstupovať a vchádzať dopravnými prostriedkami a inou potrebnou technikou na nehnuteľnosti nachádzajúce sa na štátnej hranici alebo v jej bezprostrednej blízkosti, na ktorých sa uplatňuje osobitný režim⁹⁾, a vykonávať na nich práce so súhlasom oprávnených subjektov a v sprievode

nimi poverenej osoby,

- c) vyžadovať od vlastníka potrebnú súčinnosť pri prácach vykonávaných pri správe štátnych hraníc,
- d) užívať v nevyhnutnej miere a za primeranú náhradu⁹⁾ cudzie nehnuteľnosti.

(2) Fyzické osoby a právnické osoby, ktoré vykonávajú práce pri správe štátnych hraníc, sú povinné

- a) vyzrozumieť v dostatočnom časovom predstihu pred začatím prác príslušný štátny orgán a vlastníka o začatí prác,¹⁰⁾
- b) poučiť vlastníka o povinnostiach a obmedzeniach, ktoré mu vzniknú vykonávaním prác pri správe štátnych hraníc,
- c) na požiadanie predložiť na nahliadnutie preukaz vlastníkovi alebo osobám plniacim úlohy podľa osobitných predpisov,¹¹⁾
- d) rešpektovať práva a právom chránené záujmy vlastníka a ďalšie právom chránené záujmy.¹²⁾

§ 6

Povinnosti vlastníka

(1) Vlastník je v rozsahu nevyhnutnom na plnenie úloh pri správe štátnych hraníc povinný

- a) strpieť vstup, vjazd a vykonávanie prác pri správe štátnych hraníc, najmä práce súvisiace s vytyčovaním, vyznačovaním, so zameriavaním, s udržiavaním vyznačenia a s kontrolou priebehu štátnych hraníc,
- b) umožniť umiestnenie hraničného znaku alebo iného zariadenia na vyznačenie štátnych hraníc na nehnuteľnosti,
- c) zdržať sa činnosti, ktorá môže ohroziť, poškodiť, zničiť alebo inak znehodnotiť hraničný znak alebo iné zariadenie, alebo sťažiť jeho využívanie, zmeniť stav hraničného pásu a voľnej kruhovej plochy, znemožniť viditeľnosť priebehu štátnych hraníc.

(2) Vlastník je ďalej povinný

- a) oznámiť ministerstvu neodkladne, len čo sa o ňom dozvie, poškodenie, zničenie alebo iné znehodnotenie hraničného znaku alebo iného zariadenia na vyznačenie štátnych hraníc a náhlu zmenu brehov alebo polohy koryta hraničného vodného toku,
- b) poskytnúť inú potrebnú súčinnosť pri prácach vykonávaných pri správe štátnych hraníc.

§ 7

Povoľovanie činností podľa osobitných predpisov

Ak sa na štátnych hraniciach alebo v ich bezprostrednej blízkosti zhotovuje stavba, ministerstvo ako dotknutý orgán^{12a)} štátnej správy vydáva záväzné stanovisko v konaní o stavebnom zámere a ku kolaudácii stavby. Ak je potrebné na činnosti na štátnych hraniciach alebo v ich bezprostrednej blízkosti, iné než podľa prvej vety, povolenie alebo iné opatrenie¹³⁾ orgánu štátnej správy alebo orgánu územnej samosprávy, je právnická osoba alebo fyzická osoba povinná k žiadosti priložiť aj stanovisko ministerstva; v stanovisku ministerstvo určí podmienky na vykonanie činnosti a stanoviskom ministerstva sú tieto orgány viazané.

§ 8

Priestupky

(1) Priestupku na úseku správy štátnych hraníc sa dopustí ten, kto

- a) zničí alebo poškodí, alebo neoprávnenne premiestni, alebo odstráni hraničný znak alebo iné zariadenie vyznačujúce štátne hranice,
- b) neoprávnenne zasiahne do hraničného pásu, ak sa tým zhorší zreteľnosť priebehu štátnych hraníc, alebo do brehov alebo koryta hraničného vodného toku, alebo do spoločnej hraničnej cesty, priekopy alebo strže, ak sa tým zmení ich poloha,
- c) neumožní alebo inak sťaží oprávneným osobám vstup, vjazd alebo výkon prác pri správe štátnych hraníc.

(2) Fyzickej osobe možno uložiť pokutu do 663 eur za priestupok podľa odseku 1.

(3) Na konanie o priestupkoch sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.¹⁴⁾

§ 9

Správne delikty

(1) Podnikateľ¹⁵⁾ alebo iná právnická osoba¹⁶⁾ sa v súvislosti s predmetom svojej činnosti dopustí porušenia povinnosti na úseku správy štátnych hraníc, ak

- a) zničí alebo poškodí, alebo neoprávnenne premiestni, alebo odstráni hraničný znak alebo iné zariadenie vyznačujúce štátne hranice,
- b) neoprávnenne zasiahne do hraničného pásu, ak sa tým zhorší zreteľnosť priebehu štátnych hraníc, alebo do brehov alebo koryta hraničného vodného toku, alebo do spoločnej hraničnej cesty, priekopy alebo strže, ak sa tým zmení ich poloha,
- c) neumožní alebo inak sťaží oprávneným osobám vstup, vjazd alebo výkon prác pri správe štátnych hraníc.

(2) Podnikateľovi¹⁵⁾ alebo inej právnickej osobe¹⁶⁾ môže obvodný úrad uložiť pokutu do 16 596 eur za konanie uvedené v odseku 1.

(3) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa obvodný úrad dozvedel o tom, kto sa konania podľa odseku 1 dopustil, najneskôr však do troch rokov od konania opodstatňujúceho uloženie pokuty. Pri ukladaní pokút sa prihliada najmä na závažnosť, spôsob, dobu trvania a následky protiprávneho konania.

(4) Na ukladanie pokút sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.¹⁷⁾

(5) Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu.

§ 10

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. zákon č. 245/1921 Zb. o štátnych hraniciach,
2. § 44 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

§ 11
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 1999.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**Príloha
k zákonu č. 298/1999 Z. z.**

Strana 2290

Zbierka zákonov č. 298/1999

Čiastka 125

**Príloha k zákonu
č. 298/1999 Z. z.**

V z o r

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

PREUKAZ č.

**na výkon prác súvisiacich so správou štátnych hraníc
a na vstup a vjazd na cudzie nehnuteľnosti nachádzajúce sa na štátnych hraniciach
alebo v ich bezprostrednej blízkosti**

Meno, priezvisko, titul:

Rodné číslo: / Číslo občianskeho preukazu:

Zamestnávateľ:

Evidenčné číslo motorového vozidla:

Na štátnej hranici:

Platnosť preukazu do:

Dátum vydania:

.....
odtlačok pečiatky
so štátnym znakom Slovenskej republiky

.....
meno, priezvisko, podpis

Tento preukaz je platný s občianskym preukazom. Neoprávňuje držiteľa preukazu na prekračovanie štátnej hranice.

Držiteľ preukazu je povinný vrátiť preukaz do 15 dní odo dňa skončenia jeho platnosti orgánu, ktorý ho vydal.

Stratu, odcudzenie alebo zničenie preukazu je držiteľ povinný nahlásiť do 5 dní odo dňa zistenia straty orgánu, ktorý ho vydal.

.....
podpis držiteľa preukazu

Držiteľ tohto preukazu je oprávnený:

- a) na vstup a na vjazd dopravným prostriedkom a inou technikou na cudzie nehnuteľnosti a do objektov na účely vykonávania prác súvisiacich s vytyčovaním, vyznačovaním, zameriavaním, udržiavaním vyznačenia a kontrolou štátnych hraníc a na účely vykonávania prác súvisiacich s čistením hraničného pásu štátnej hranice podľa § 5 zákona č. 298/1999 Z. z. o správe štátnych hraníc,
- b) na vstup s prístrojovou technikou a na vjazd dopravnými prostriedkami na cudzie nehnuteľnosti a do objektov na účely vykonávania geodetických a kartografických prác a činností na účely správy štátnych hraníc podľa § 5 zákona č. 298/1999 Z. z. o správe štátnych hraníc a podľa § 14, 15 a 16 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii.

- 1) § 2 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii.
- 2) Napríklad Mierová zmluva medzi mocnosťami spojenými a združenými a Rakúskom, podpísaná v Saint-Germain-en Laye dňa 10. septembra 1919, uverejnená pod č. 507/1921 Zb., Mierová zmluva medzi mocnosťami spojenými a združenými a Maďarskom, Protokol a Deklarácia zo dňa 4. júna 1920 (Trianon), uverejnená pod č. 102/1920 Zb., Mierová zmluva s Maďarskom, podpísaná v Paríži dňa 10. februára 1947, uverejnená pod č. 192/1947 Zb., Rozhodnutie konferencie veľvyslancov o Tešínsku, Orave a Spiši, dané v Paríži dňa 28. júla 1920, vládna vyhláška č. 20/1925 Zb., Zmluva medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o spoločných štátnych hraniciach, podpísaná v Bratislave 14. októbra 1993, uverejnená pod č. 1/1995 Z. z., Zmluva medzi Slovenskou republikou a Poľskou republikou o spoločnej štátnej hranici, podpísaná vo Varšave 6. júla 1995, uverejnená pod č. 69/1996 Z. z., Zmluva medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o spoločnej štátnej hranici, podpísaná v Židlochoviciach 4. januára 1996, uverejnená pod č. 274/1997 Z. z., Zmluva medzi Československou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík o Zakarpatskej Ukrajine, podpísaná v Moskve dňa 29. júna 1945, uverejnená pod č. 186/1946 Zb., Zmluva medzi Československou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o úprave režimu na štátnych hraniciach, podpísaná v Prahe 13. októbra 1956, uverejnená pod č. 8/1958 Zb., Zmluva medzi Československou republikou a Poľskou ľudovou republikou o konečnom vytýčení štátnych hraníc, podpísaná vo Varšave 13. júna 1958, uverejnená pod č. 23/1959 Zb., Zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Rakúskou republikou o spoločných štátnych hraniciach, podpísaná vo Viedni 21. decembra 1973, uverejnená pod č. 95/1975 Zb.
- 3) § 2 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 215/1995 Z. z.
- 4) § 2 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 215/1995 Z. z.
- 5) § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 215/1995 Z. z.
- 6) Čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka.
- 7) Napríklad § 420 a 442 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.
- 8) Napríklad § 19 zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, § 4 ods. 2 písm. f) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 215/1995 Z. z.
- 9) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 3/1993 Z. z. o zriadení Armády Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 100/1996 Z. z. o ochrane štátneho tajomstva, služobného tajomstva, o šifrovej ochrane informácií a o zmene a doplnení Trestného zákona v znení neskorších predpisov.
- 10) Napríklad § 18 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva v znení neskorších predpisov, § 2 ods. 1 písm. g) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.
- 11) Napríklad § 23 zákona Slovenskej národnej rady č. 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve v znení neskorších predpisov, § 24 zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb., § 55, 56 a 58 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
- 12) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z.
- 12a) § 21 Stavebného zákona.
- 13) Napríklad zákon č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona č. 498/1991 Zb., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov.
- 14) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 15) § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.
- 16) § 18 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

17) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

